

ERAT SEVKİYAT YÖNETMELİĞİ

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi : 16.11.1955, No : 4/6142
Dayandığı Kanunun Tarihi : 21.6.1927, No : 1111
Yayımlandığı R. Gazetenin Tarihi : 23.12.1955, No : 9188
Yayımlandığı Düsturun Tertibi :

22/7/2020 tarihli ve 31193 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 21/7/2020 tarihli ve 2775 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca bu Yönetmelik Cumhurbaşkanlığı Yönetmeliği bölümüne eklenmiştir.

I İNCİ BÖLÜM*Umumi esaslar:*

1. Acemi celbi; erin asker ocağına ilk giriş safhasını teşkil eder. Dolayısıyla askerlik hakkında ilk intibai celp sırasında edindir.

Terhis ise; erin bu ocaktan aile yuvasına iadesi demek olduğundan son hatırayı da bu maksatla yaptığı yolculuk sırasında duyar. Gerek bu iki maksatla ve gerekse izinli, hava değişimli, hasta ve yaralıların sevkıyatında erlere iyi akisler bırakmak, onları lüzumsuz yere bekletmemek, her türlü istirahatlerini, yedirme, yatırma ve sağlıklarını koruma en belli başlı milli vazifedir.

Bu vazifelerin her çareye baş vurularak yerine getirilmesinden askeri ve mülki makamlar derece derece mesuldürler.

Hazar ve seferde; celp, terhis, toplu izin gibi erat sevkıyatı serbest veyakafile halinde yapılır. Bu iki usulden hangisini tamamen veya kısmen tatbik edileceği her defasında Milli Müdafaa Vekaleti tarafından emredilir.

2. Hazar celplerinde; eranın celp ve sevklerinde evvelki askerlik muameleleri (H. 101) asker alma talimatı hükümlerine uyularak askerlik şubelerince yapılır.

3. Celp işine; Milli Müdafaa Vekaletince verilecek celp emri ile başlanır.

4. Celpde erat sevkıyatı:

a - Toplu olarak yapılacak sevkıyat için askerlik daireleri; tren ve vapurla gönderecekleri erlere ait (Numunesine göre) hazırlanmış sevk talep cetvellerinincelp emrinde bildirilen, celbin başlama tarihinden bir ay evvel E.U.Ulş. Dairesinde bulundurulur.

E.U.Ulş. Dairesi, bu talep cetvellerine göre tertip ettiği sevk planlarını askerlik dairelerine gönderir. Bu planlara göre eranın askerlik şubelerinde bulunacakları günler askerlik dairelerince tesbit edilerek askerlik şubelerine bildirilir. Askerlik şubelerince yapılacak davet bu günlere uyularak yapılır. Davet günlerinde askerlik şubelerine başvuran erattan kafiye halinde gitmek isteyenler için kafiye teşkil edilir.

Serbest ve tek başına gitmek arzu edenlerin muameleli evrakı, sevk muhtı-raları ellerine verilerek kendilerine tahsis olunan nakil vasıtasının istasyon veya iskeleden hareket tarihi ve saati tebliğ edilir. Yolculuk müddetine göre istihkakı olan komanyası verilir.

b -(Değişik: 22/8/2011-2011/2177 K.) Serbest celp usulü ile askere sevk edilecek yükümlülerin yol masrafları karşılanarak serbest olarak sevk edilirler. (Mülga cümle:RG-22/7/2020-31193-C.K-2775/1 md.) (...) Bu erlerin celp emrinde belirtilen müddet zarfında kıtalarında bulunmak mecburiyeti kendilerine tebliğ edilir.

c -(Ek: 22/8/2011-2011/2177 K.) Askere sevk edilecek yükümlülerin, Kabul Toplanma Merkezleri ve Tali Kabul Toplanma Merkezleri arasında yapılan taşıma giderleri idarece karşılanır.

5. (Değişik: 22/8/2011-2011/2177 K.)

Dağıtım ve terhiste erat sevkıyatı:

a - Toplu olarak yapılacak sevkıyat için tren ve vapurla gönderilecek erata ait hazırlanan sevk talep cetvelleri, ordu (bağlı birlikleri için), kolordu ve müstakil birlik komutanlıkları, Lojistik Komutanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ve Kara Kuvvetleri Komutanlığı Daire Başkanlığı (bağlı birlik ve kurumlar için) Hava ve Deniz Kuvvetleri Komutanlıkları tarafından Genelkurmay Başkanlığı Ulaştırma Dairesi Başkanlığına gönderilir.

Genelkurmay Başkanlığı Ulaştırma Dairesi Başkanlığı bu cetvellere göre ulaştırma planlarını tanzim ederek yukarıda bildirilen makamlara gönderir. Nakliyat bu planlara göre yapılır.

b - (Mülga:RG-22/7/2020-31193-C.K-2775/1 md.)

c - Serbest terhiste; askerlik hizmetini tamamlamış olan erbaş ve erlerin askeri kıyafet ve malzemeleri alınarak beraberinde getirdikleri sivil elbiseleri kendilerine giydirildikten sonra, terhis belgeleri ile ayrıldıkları merkezden gidecekleri merkeze kadar olan yol masrafları verilerek terhis edilirler. (Mülga cümle:RG-22/7/2020-31193-C.K-2775/1 md.) (...)

d - Dağıtım ve terhis edilecek yükümlülerin, Kabul Toplanma Merkezleri ve Tali Kabul Toplanma Merkezleri arasında yapılan taşıma giderleri idarece karşılanır.

e - Terhisleri, izinleri hitamında yapılmak üzere izinli bırakılan erbaş ve erler için de (c) ve (d) bentleri tatbik olunur.

6. Toplu izin sevkıyatına ait sevk talep cetvelleri, verilen emir ve esaslar dahilinde birlik ve müesseselerce hazırlanarak E. U. Ulaş. Dairesine gönderilir.E. U. Ulaş. Dairesi, bu talep cetvellerine göre sevk planını tanzim ederek ala- kalı birlik ve müesseselere göndermek suretiyle nakliyat sağlanır.

7. Toplu celp nakliyatında, kafielerin sevki için ekiplerin (Subay, Tabip,Astsubay, yardımcı er) hangi birlikten teşkil edileceği E. U. Ulaş. Dairesincetertiplenerek sevk planına ilave edilir. Bu planlar yurt içi bölge kumandanlık-ları ile, ekipleri teşkil edecek birlik kumandanlıklarına gönderilir.

Toplu terhis sevkıyatında, kafielere tefrik edilecek ekipler ordularınca tertiplenir.

II NCI BÖLÜM

Sağlık işleri :

8. Celpte askerlik şubelerinde sağlık işleri, (H. 101) talimatındaki esaslar dahilinde yapılır.

9. Askerlik şubelerince, erlerin giyecekleri elbise, çamaşır, vesaire daha önceden DDT talk tozu karışığı veya solüsyonundan geçilir. DDT tozu ve solüsyonunun ne şekilde hazırlanacağı (Ek-1) de gösterilmiştir.

10. Kafile ile gitmeyi arzu eden erat yola çıkarılmadan evvel gidecekleri istikametlere göre kafilekafile tertip edilir.

Kafilelerin miktarlarına göre aşağıda gösterildiği üzere sıhhi personel verilir.

a - 40 kişiye kadar olan kafilelere, 1 sıhhiye eri ve lüzumlu ilaç.

b - 40 - 80 kişiye kadar olan kafilelere, 1 sıhhiye astsubayı ve yeteri kadar ilaç.

c - 80 - 120 kişiye kadar olan kafilelere, 1 tabip ve yeteri kadar ilaç verilir.

d - 120 kişiden fazla olan kafileye, 1 tabip ve yeteri kadar ilaç verilir ve icabında 1 sıhhiye astsubayı da verilir.

Bu kafileler sağlam, hasta, hava değişimli ve yaralılarından ibaret olabilir. Bu takdirde kafilenin miktarı göz önünde tutularak tabip, sıhhiye astsubayı, sıhhiye eri ve hasta bakıcı ile yeteri alat ilaç ve malzeme verilir. (Ek-2)

11. Terhis, toplu izin vesair gibi erat sevkıyatında, erat yola çıkarılmadan önce bağlı buldukları birlik, müessese ve garnizondaki askeri hastanelerin tabip ve heyetleri tarafından sıhhi bir muayeneden geçirilir. Eğer eratin yola çıkarılacağı yerde askeri hastane ve askeri tabip yoksa lüzumuna göre hususi ve mülki tabiplerden sıhhi kurullar teşkil edilir. Bu muayene neticesinde yolculuk zahmetine dayanamıyacak zayıf, yüksek ateşli hastalar varsa tesbit edilerek tedaviden sonra gönderilmek üzere yolculuktan geri bırakılır.

12. Sevkıyat yapılacak bölgelerde, bulaşıcı hastalık salgını varsa, koruyucu olarak gerekli aşılardan yaptırılır. Her hangi bir bulaşıcı hastalık yoksa, celplerde askerlik şubelerinde yalnız çiçek aşısı yaptırılacaktır. Diğer mütat koruyucu aşılardan erin kıtasına iltihakından sonra tatbik edilir.

13. Sevkıyat esnasında bulaşıcı hastalık salgını görülürse tekmi erler hamam ve etüvden geçirilir. Her yerde hamam ve etüv tedariki mümkün olmayacağından bu gibi hallerde bu işi yapabilecek askeri konaklar, temizleme evleri seçilmelidir. Bunlar da yoksa vilayet ve kaza

hamamlarından belediye etüvlerinden ve temizleme trenlerinden faydalanmalıdır. Bulaşıcı hastalık zuhur etmedikçe erlerin giyeceklerini etüvden geçirmemelidir.

Trende yapılacak sevkıyatta sağlığı koruma işleri :

14. Eratın bineceği trenlerin kullanılmadan önce ve kullanıldıktan sonra ait olduğu makam, birlik, müessese, şirket veya eşhas tarafından fenni surette temizlenmesi mecburidir.

15. Temizlenen her vagonun üzerine alakalı memurlar tarafından altına günü yazılmak suretiyle (Temizlenmiştir) yazısını havi bir etiket yapıştırılır. Bu etiketi taşımayan vagonlara erleri bindirmek yasaktır. Vagonlar boşalır boşalmaz yine alakalı memurlar tarafından altına günü yazılmak suretiyle (Kirlidir) şeklinde sarı bir etiket yapıştırılır.

16. Seyahat esnasında bulaşıcı hastalık çıkan vagonların temizliği orduya aittir. Askeri tabiplerin direktifleri altında fenni temizlikleri yaptırılır. Bu gibi vagonların temizlenmeden geri çevrilmesi yasaktır. Vagonlar üzerinealakalı memurlar tarafından (Bulaşık) yazılı sarı bir etiket yapıştırılır.

17. Vagonlar iki şekilde temizlenir.

a - Günlük basit temizlik; vagonların içerisi ıslak, sabunlu bezle temizlenir.

b - Bulaşıcı hastalık zuhurunda temizlik; mevcut olan yerlerde manevra veyalavaj makinalarıyla yapılır. Lavaj makinası olmayan yerlerde, vagonlar sodalıveya küllü su ile yıkanır. Krezollü mahlüller, Formol % 40 Formoldan 30 gram bir litre suda eritilir.) veya süplümeli sularla her taraf silinir. Formol kullanılmış ise kullanmadan evvel vagonların kapı ve pencereleri açılarak hava-landirilir. Varsa DDT solüsyonundan da faydalanılır.

18. Vagonlarda böcek mevcutsa, bunlar da formol ve buharlı etüv cihazlarıyla temizlenir.

19. Binilecek her vagonda hela, el ve yüz yıkama yerleri bulunmalıdır.

20. Kış mevsiminde yapılacak sevkıyatta, erlerin ısıtma tertibatlı vagonlarda seyahat ettirilmeleri mecburidir.

21. Eratın büyük abdesse çıkacakları,el ve yüz yıkayacakları istasyonlarulaştırma makamlarınca tanzim edilen ve bir örneği de yolculuktan evvel kafile kumandanına verilen seyrüsefer cetvellerine göre tesbit edilir.

22. Yolculuk esnasında hastalananlar olursa vakanın acil olup olmadığına göre (Askeri veya sivil) hastanesi yakın olan istasyonlardan birisinde hastalarhemen indirilerek hastanelere gönderilirler.

23. 500 kişiden fazla olan sevkiyatta katarın arkasına takarak hasta nakline elverişli bir vagon bağlanır.

24. Yaralı ve hastalardan müteşekkil kafilelerin sevkiyatı; bu kafilelerin miktarlarına göre hasta vagonu veya trenleriyle sağlanır.

25. Vagonlara istiaplarından fazla er bindirilerek izdihama sebebiyet verilmemelidir.

Kara yolu vasıtalarıyla yapılacak nakliyatta sağlık işleri :

26. Kara yolu ile yapılacak nakliyatta; vasıtanın istiaabından fazla er bindirilmez.

27. Yağışlı ve soğuk havalarda üstü açık kamyonlarla nakliyat yapılmaz.

28. Vasıta dururken ve yürüyüşte iken ayakta er bırakılmaz ve insan bindirilmez.

29. Hayvan üzerinde duramayacak olan hasta ve yaralılar hayvana bindirilmez.

Yaya olarak yapılacak nakliyatta sağlık işleri :

30. Erleri aç karnına yürüyüşe geçirmemelidir. Sabah kahvaltısı verilemediği günlerde mutlaka sıcak çay içirilmelidir. Bir günlük yürüyüş bitmeden önce bol yemek vermelidir. Yürüyüşlerin sonuna kadar fazla sigara içilmesine müsaade edilmemelidir.

31. Yaya yürüyüşlerinde uygunsuz ayakkabı, yamalı çorap, yağsız ve buruşuk postallar, ayakların uzun müddet yıkanmaması, düz tabanlılık, kemik şekli bozuklukları, nasır gibi ayak rahatsızlıkları mani olur. Bunlara dikkat etmek lazımdır.

32. Yürüyüş yapan eratin ayaklarına çok ihtimam etmelidir. Yapılan herhangi bir yürüyüş sonunda yapılacak tedbirler şunlardır :

a - Ayakkabıların çıkarılması ve kurutulması.

b - Çorapların çıkarılması, yıkanması ve kuruduktan sonra yumuşatıncaya kadar oğulması, ek yerleri sert olmamak üzere tamiri, bunlar mümkün olmadığı hallerde çorapların temizi ile değiştirilmesi.

c - Ayakları soğuk suda yıkamak, alkollü, şaplı veya formollü su ile oğuşturmak, ayaktaki vuruksu, sıyrıksu, pişikleri tedavi etmek lazımdır.

33 - Yağışlı havalarda erlerin ayakkabılarının yüzleri ve dikiş yerleri yağlanmalıdır. Böyle havalarda erlerde esneme, gevşeklik, uykuya meyil görülürse, geri kalma başlarsa böylelerini hemen harekete geçirmeli ve geride bırakmalıdır. Çünkü bu gibi haller donma arazıdır. Bu gibiler geride kalır, düşer ve ölebilirler.

34. Molalarda, arazinin tabiatına, mevsime ve erattaki yorgunluk alametlerine bakarak hüküm vermelidir. Mamalı ve yokuşlu yerler çıkıldıktan sonra daima mola verilmelidir. Mola yerleri, sıcaklarda gölgeli yerlerde ve soğuklarda, mahfuz yerlerden seçilmelidir. Mümkün ise molalarda erleri uyumağa, fenni yatırmağa ve neşe'li vakit geçirmek için şarkı ve türkü söyletmeğe çalışmalıdır.

35. Yürüyüş istirahatlerinde erlerin gelişi güzel yerlerde su içmelerine müsaade edilmemelidir. İçilecek su gösterilmeli ve su inzibatı temin edilmelidir. Bundan başka erlere büyük ve küçük abdest yapmağa mahsus yerler gösterilmeli ve gelişi güzel her yer pislenmemelidir.

Vapurla yapılacak sevkıyatta sağlık işleri :

36. Yaz mevsiminde erleri güvertede ve kışın da ambarlarda seyahat ettirmelidir. Yalnız erlerin sevkıyatına tahsis edilen gemilerde II ve III üncü kamaralardan dahi istifade etmemelidir.

37. Eratin sevkıyatında kullanılacak gemilerde er miktarına göre, el ve yüz yıkama yerleriyle, içilecek su tertibatı ihtiyaca göre ayrılmalıdır.

38. Vapurla sevkıyatı yapılan erler sağlıklarını bozacak yerlere yerleştirilmezler.

39. Erlere vapurda seyahat ederken yetiştigi kadar münavebe ile sıcak yemek verilmelidir.

40. Erlerin bulunduğu yerleri yolcu kamaralarından ayırmalı ve yolcular arasında gezmelerine müsaade etmemelidir. (Yolcu vapurlarında seyahat edildiğine göre)

41. Kafilerde hasta ve yaralı erler de mevcutsa bunlar için kafi miktarda oturacak sedye, tezkereci eri bulundurmalı, yatarak seyahat eden hastaları müsait kamaralardan istifade ettirmelidir. Kamara yoksa vapurda en müsait yerlerin tercihan hasta ve yaralıları tahsisi düşünölmeli ve yapılmalıdır.

Uçakla yapılacak sevkıyatta sağlık işleri :

42. Hasta ve yaralıların tedavisi hususunda hazar veya seferde uçak ve helikopterlerden faydalanmalıdır.

43. Uçak ve helikopterlerle her hangi bir yere sevkine lüzum görölen hastaların nakil işi hastanenin alakalı mütehassısının kararı alınarak yapılır.

Yollarda hastalanan erler hakkında yapılacak işler :

44. Yollarda hastalanan erler, kafilede tabip varsa tabip tarafından, yoksa kafile kumandanı tarafından yolculuğa devam edip edemeyeceğine karar verilerek askeri veya sivil hastanesi bulunan bir yere kadar vasıta ile nakledilerek hastaneye gönderilir. Hangi hastalıktan ve hangi hastaneye yattığına dair mürettep bulunduğu birliğin kumandanlığına ve şubesine malumat verilir.

45. Yaya yolculuğu esnasında hastalanan erlerin hastalıkları hafif ve fakatyaya olarak yollarına devam edemeyecek vaziyette iseler ve bu vaziyetleri kabile tabibi, yoksa kabile kumandanı tarafından tesbit edilerek gidilecek mahalle kadar vasıta ile gönderilmesi temin edilir.

46. Yollarda hastalanan erlerden hiç bir suretle muhtarlık veya askerlik şubelerine hasta er bırakılmaz. Hastalanan her erin, sivil olsun asker olsun muhakkak şekilde bir tedavi müessesesine sevkı şarttır.

47. Yollarda hastalanarak hastahanelere gönderilen erlerin üzerindeki kıymetli eşya ve parası senet mukabili kabile kumandanı tarafından eri teslim alan hastahaneye verilir. Kıta kumandanında kalacak olan senedi hasta erin karantinamemuru imza eder. Bu senedin sureti erin bağlı bulunduğu askerlik şubesine hastalık ihbarı yapılırken gönderilir. Erin üzerindeki orduya ait silah, cephane, kütüklük gibi eşyalar ise kabile kumandanı tarafından teslim alınarak ait olduğu kumandanlığa gönderilir.

48. Yollarda hastalanan erlerin sevkıyat işlerinde sarf edilmesi lazım gelen para kabile kumandanının yanındaki avans paradan temin edilir.

49. Sivil veya askeri hastahanelere gönderilen erler tedaviden sonra hastahanelerce kıtasına veya memleketine, sivil hastahanelerce en yakın askerlik şubesine, kıta veya memleketine gönderilmek üzere teslim edilir.

50. Kabile kumandanları, yolda hastalanarak hastahanelere gönderdikleri erlerin mufassal künyelerini havi bir cetveli tertibat alan kumandanlığa verir.

51. Askerlik şubelerinde, askeri konaklarda, istasyon veya büyük duraklarda kabileler içersinde hasta er bulunup bulunmadığı araştırılır ve şüpheli vakalar muayeneden geçirilir. Hastalar hastahanelere gönderildikten sonra yolculuğa devam edilir.

Yollarda vefat edecek erler hakkında yapılacak işler:

52. Yollarda ve sevkıyat esnasında ölen erlerin, ölümü doktor raporu ile tesbit ve tevsik edildikten sonra defnine müsaade edilir.

53. Yollama ve sevkıyatta ölen erlerin teçhiz ve tekfinleri şu makamlarca yapılır. Askeri kıtalar, garnizon kumandanlıkları, yurt içi bölge kumandanlıkları, askerlik daire ve şubeleri, merkez kumandanlıkları, askeri müesseseler, askeri ve sivil hastahaneler, sevkıyat işi ile meşgul olan makamlar.

54. Yollama ve sevkıyatta vakı olacak ölümlerde, yakın bir yerde askeri veya sivil hastahane varsa tercihan ölü, ölüm sebebi tesbit ve rapor tanzim edilmek üzere bu müesseselere gönderilir. Teçhiz ve tekfinleri de bu müesseselerce yaptırılır.

55. Yakınında askeri veya sivil hastahane bulunmayan yerlerde vukubulan ölümlerde, askeri tabip yoksa mahalli hükümet tabipleri tarafından ölüm sebebi tesbit ve raporu tanzim edildikten sonra 53 üncü maddedeki makamlardan biri tarafından teçhiz ve tekfin işi tamamlanarak ölü defnolunur.

56. Şüpheli ölümlerde, vakanın muhakkak şekilde askeri veya sivil hastahanelerce tetkik edildikten sonra ve otopsi raporu tanzim edildikten sonra defnine müsaade edilmelidir. Bu gibi vakalarda ölünün hastahanesi bulunan bir yere kadar nakli mecburidir.

57. Ölen er, mensup olduğu dinin icaplarına göre defnedilir. (Muhitin sağladığı imkanlar ölçüsünde)

58. Ölen erin mufassal künyesi ile birlikte, elbise ve teçhizatıyla kıymetli eşya ve parası tesbit edilir ve buna ait zabıt tutular. Elbise ve kıymetli eşyalar en yakın askerlik şubesine teslim edilecek ve bu şube de erin bulunduğu askerlik şubesine gönderecektir. Ayrıca mensup bulunduğu kıtasına malumat verilir. (Celplerde erin mensup bulunduğu askerlik şubesi, erin maaş ve diğer kıymetli eşyasını tesbit eder ve ailesine göndermeyi sağlar.)

59. Perakende olarak, hasta, zayıf, hava değişimli ve yaralılar sevk olunabilir. Grup yapılması için bunların bekletilmesi caiz değildir.

60. Hava değişimliler, zayıflar, hasta ve yaralılar sevkıyatında kafiylede ağır hasta ve yaralı olmasa bile, 25 kişilik kafileden itibaren bunlara tabip, hasta bakıcı, hemşire, sıhhiye eri, tezkereci ve diğer lüzumlu ilaç, malzeme vevasıta verilir. Bu kafiylelere bunlardan ne miktar verileceği o mahaldeki hastahane veya nekahathanenin alakalı tabipleri tesbit ederler. Kafiyledeki en ağır hasta ve yaralı nazarı itibara alınarak ona göre bu işle mütehasıs olan bir tabip vazifelendirilir.

61. Kafiyledeki hasta, yaralı ve zayıfların miktarı 50 ve daha fazla olduğu zaman verilecek tabip, sıhhiye astsubayı, hemşire, hasta bakıcı, diğer ilaç ve vasıtaların miktarı alakalı tabiplerce tesbit edilecek miktarda arttırılır. Bunların yanlarında ilk tedavi yapacak kadar personel, vasıta ve ilaç bulundurulmasından, bu hastaları sevkeden nekahathane, hastahane baş tabip ve ikinci tabip-leri mesuldürler.

62. Miktarı 25 kişiden az olmakla beraber içlerinde ağır hasta ve yaralı bulunan kafiylelere tabip verilmesi mecburidir. Bunu sağlayacak hastahanenin alakalı tabipleridir.

63. *Sevkıyatta yol güzargahındaki köylerde sari hastalık çıktığı haber alınırsa bu köylere uğramadan geçilir. Eğer buna imkan yoksa eratin halk ile temasına ve köy çeşmelerinden su içmelerine, katiyen mani olunur. Böyle yerlerde konaklanılmamasına dikkat edilir.*

eratın halk ile temasına ve köy çeşmelerinden su içmelerine, katiyen mani olunur. Böyle yerlerde konaklanılmamasına dikkat edilir.

64. Serbest celp tabi erat :

a - Celp erati, kaza merkezlerindeki hükümet tabibine müracaat ederek muayene ve aşılarını yaptıracak ve sevk pusulasının mahalli mahsusundaki yere yapılan aşılarla, aşıların yapıldığı tarih yazılacak ve aşığı yapan tarafından açık künyesi yazılarak sevk pusulası imzalanacaktır.

b - Sevke mani geçici bir hastalığı varsa ve tek tabip salahiyeti dahilinde görülüyorsa birer haftalık istirahat ile sevkı tehir edilecektir. Mevcut hastalık tek tabip salahiyeti haricinde ise en yakın sıhhi müesseselere gönderilmek üzere şubelere gönderilecektir.

c - Serbest celp emri ile doğrudan doğruya kıtalara iltihak edecek erlere, kıtalarınca (D-90) talimatı hükümlerine göre gerekli muamele yapılır.

d - Sifilitik erlerin sevkı sırasında hükümet veya belediye tabipleri tarafından sevk pusulasına mütebaki tedavinin kıtada yapılmasına dair meşruhat verilir.

e - Serbest celplerde, Vekaleti tarafından verilecek emre sağlık dairesince sıhhi hususlar ilave edilir.

f – (Ek: 22/8/2011-2011/2177 K.) Sağlık işlemleri ile ilgili olarak;

1) Son yoklamalarında askerlik meclislerince veya tek veya çift tabipçe yapılan muayeneleri neticesinde haklarında karar verilemediğinden veya askere sevkleri esnasında rahatsızlığını beyan ettiklerinden asker hastanesine sevk edilenlerin,

2) Askerlik hizmetine başladıktan sonra rahatsızlığı nedeniyle asker hastanesine ve bunlardan tekrar kıtalarına sevk edilenlerin,

3) Hava değişimi alanlardan memleketlerine, hava değişimi süresi içinde hastaneye ve hava değişimi sonunda kıtalarına sevk edilenlerin,

ayrıldıkları merkezden gidecekleri merkeze kadar yol masrafları karşılanır. (Mülga cümle:RG-22/7/2020-31193-C.K-2775/1 md.) (...)

g - (Ek: 22/8/2011-2011/2177 K.) (f) bendinde yazılı nedenlerle sevk edilen erbaş ve erlerin, Kabul Toplanma Merkezleri ve Tali Kabul Toplanma Merkezleri arasında yapılan taşıma giderleri idarece karşılanır.

III ÜNCÜ BÖLÜM

Levazım işleri :

Giydirme :

65. Celp erati kıtalarına kadar kendi sivil elbiseleriyle gelirler. Kıtalarınca giydirilirler ve üzerlerindeki sivil eşyaları birliklerce muhafaza olunarak terhislerinde veya başka birliklere nakillerinde kendilerine iade edilir.

İaşe :

66. Hazar ve seferde toplu olarak yapılacak celp, terhis ve kıta nakillerinde askere davet edilenler şubelerine kadar kendi yiyecekleriyle beslenirler askerlik şubelerinde itibaren yapılacak iaşe dört esası ihtiva eder.

a - Yaya olarak yapılacak sevkıyatta,

b - Kara vasıtalarıyla yapılacak sevkıyatta,

c - Demiryolu ile yapılacak sevkıyatta,

d - Denizyolu ile yapılacak sevkıyatta.

67. Yaya olarak yapılacak sevkıyatta:

Celpte, yürüyüşe geçme zamanı ve pişirme malzemesi müsait ve mümkün olan hallerde, askerlik şubelerince veya askerlik şubesi bir iâşe birliği merkezinde ve iâşesi bu birlikçe temin ediliyorsa bu birliklerce erlere sıcak yemek verilmek suretiyle yürüyüşe geçirilir. Mümkün olmayan hallerde azık verilir. Öğle ve akşam yemekleri için güzergahta sıcak bir yemek ile bu kafiye iâşe edecek kabiliyette birlik mevcut olduğu halde (Askerlik şubelerince o birliğe evvelden haber vermek ve her türlü tedbirleri evvelden almak ve aldırarak suretiyle) sıcak yemekler veya yarı sıcak yemek, yarı azıkla (Öğle yemeği sıcak, akşam yemeği azık veya tamamen azıkla iâşeleri) temin edilir.

Terhiste, terhis yapan birlik ve müesseselerce celpte olduğu gibi iâşeleri temin edilir.

Öğle yemeği zamanına kadar köyüne varacak erler için sabah çorbasından başka ayrıca bir istihkak verilmez.

68. Kara vasıtalarıyla yapılacak sevkıyatta :

Celpte iâşe, yaya olarak yapılan sevkıyattaki esasların aynıdır.

Seferde celp eratı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu yolu ile temin olunur. Kara yolculuğundan sonra bir demiryolu yolculuğu da yapılacaksa azık hesabında tren bekleme ve hareket saatlerinin de gözönünde bulundurulması lazımdır.

Seferde celp eratı Milli Müdafaa Mükellefiyeti kanunu yolu ile temin edilen malzemelerden istifade edilerek askerlik şubelerince iâşe edilirler.

69. Demiryollarıyla yapılacak sevkıyatta:

Sevk makamlarınca, mutfak vagonu temin edilebilecek hallerde bu vagona pişirilecek sıcak yemek ile yoldaki iâşe temin olunur.

Vagon temin edilmediği hallerde, eratın yanına (Celpte askerlik Şubeleri veya misafir oldukları iâşe birliklerince, terhiste terhisi yapan iâşe birliklerince) ihtiyat olarak bir günlük normal istihkak kadar azık verilir. Tren yolculuğundaki iâşe güzergahındaki askeri konaklar veya birliklerce açılacak olan iâşe istasyonlarında sıcak yemek verilmek suretiyle yapılır. Herhangi bir sebep- le bu istasyonlarda sıcak yemek verilemediği hallerde ihtiyat azıktan faydalanılır. Eksilen miktar bu istasyonlarda ikmal edilir.

70. İâşe istasyonlarında, bir defada 1000 kişiye kadar sıcak yemek verebilecek kabiliyette mutfak edevatı, karavana, çatal, kaşık ve mümkün olan hallerde aş kabı hazır bulundurulur.

71. Eratın yanına verilecek ihtiyat azık, celpte birliğe iltihakında, terhiste demiryolunu takip edecek ilk karayolu yolculuğunda erlerin iâşelerine sarf edilir, Kara yolculuğu yapmıyacak erattan ihtiyat azık geri alınmaz.

72. Demiryolculuğu mütaakip, denizyolu yolculuğu yapılacaksa erata ayrıca ihtiyat azık verilmez, yanındaki azık, denizyolu ihtiyat azığını teşkil eder. Denizyolunu takip edecek ilk karayolu yolculuğunda eratin iaşesine sarf edilir.

73. Denizyolu ile yapılacak sevkıyatta:

a - Denizcilik bankası vapurlariyle yapılacak sevkıyatta, Denizcilik bankası T.A.O. ile yapılacak anlaşma ve protokol esasları mucibince vapurlarda geçecek günlerin iaşesi sıcak yemek verilmek suretiyle Denizcilik Bankasınca temin olunur.

b - Anlaşma yapılmadığı zamanlarda, vapurlardaki mutfak teşkilatından istifade mümkün olduğu hallerde, kafiye bir iäşe ekibi refakat ettirilir.

c - Hususi şahıslara ait gemilerde yapılacak sevkıyatta iäşe, a ve b fıkralarındaki esaslar çerçevesinde tanzim edilir.

d - Her üç suretle mümkün olmayan hallerde, azıkla iäşeleri temin edilir.

74. Celp eratının sabah çorbaları, karayolculuğunda kıtalarına iltihaklarına kadar yiyecekleri, demiryolu ihtiyat azığı, askerlik şubelerince veya misafir oldukları iäşe birliklerince verilir. Erler demiryolundan sonra bir konaka misafir edilmeden tekrar kara yolculuğu yapacaklar ve bu yolculuk bir günden fazla sürecekse, seyahat müddetine göre yiyecekleri azık askerlik şubeleri veya misafir oldukları iäşe birliklerince verilecektir. Askeri bir konaka misafir edilirse askeri konaklarca verilecektir. Demiryolundan sonra denizyolculuğu yapılacaksa ve denizyolu vasıtalarında iäşe azıkla yapılacaksa bu azıklar ve denizyolundan sonra yapılacak bir günden fazla kara yolculuğuna ait yiyecekler askeri konaklar veya bu vazifeyi yapan birliklerce temin edilir. Terhis eratının sabah çorbaları, kara yolculuğunda köylerine kadar yiyecekleri, demiryolu ihtiyat azığı terhis yapan iäşe birliklerince verilir. Erlerin demiryolundan sonra yapacakları kara ve deniz yolculuklarında iäşeleri için terhis yapan birlik veya askeri, konaklarca celpte olduğu muamele yapılır.

75. Erata verilen sıcak yemek veya azık ve ihtiyat istihkaklar sabah, öğle, akşam kaydiyle istihkak ilmühaberlerine yazılır. Hangi günden itibaren iäşeye müstahak oldukları da ayrıca belirtilir.

76. Celp ve terhis emirlerinde, hangi demiryolu duraklarında iäşe istasyonu açılacağı ve deniz vasıtalarında iäşenin ne suretle temin olunacağı (Sıcak yemek veya azık) bir madde ile belirtilir.

77. Eratin hangi gün ve hangi saatte ve kaç erle iäşe istasyonuna varacağı, en az 24 saat evvel alakalılarca ve kafiye kumandanınca iäşe istasyonlarındaki askeri konaklara veya bu işle vazifeli birlik kumandanlıklarına telle bildirilir. Trenin varma saatlerinde her hangi bir değişiklik

olursa derhal malûmat verilir. Bu hususun titizlikle takip ve tatbikından alakalılar mesul ve bu yüzden vakı olacak zararı ödemekle mükellefler.

78. Deniz yolculuğunda vapurun mutfağından istifade suretiyle sıcak yemekle iaşe yapılması lazım geldiğinden yiyecek maddelerinin vapurun uğradığı iskelelerden alınmasını temin için mevzu hükümler dairesinde kafiye kumandanına yetecek kadar avans para verilir. Bununla beraber iaşe maddelerinin alınması, istenilen iskelenin bulunduğu askerlik şubesi veya alakalı askeri ve sivil makamlara daha evvelden bildirilmek suretiyle lüzumlu iaşe maddelerinin mahalli satınalma komisyonu vasıtasıyla satınalma kanunu hükümleri dairesinde, parası kafiye kumandanındaki avans paradan ödenmek suretiyle satın alınarak tesellüme hazır bulundurulması temin edilir.

79. Kara yolculuğunda erata verilecek azığın hesabında, gün tayin edilmeyen hallerde motörlü vasıtalar için 300 Km. canlı vasıtalarda 30 Km. bir gün itibaredilir. Tarifesi muayyen vasıtalarda tarifelere göre ayarlanır.

80. Perakende yapılan celp, terhis, vazife, hava değişimli, ile gönderilen eratın yollarda iaşeleri azık ile temin edilir. Azık temin edilmeyeceği zamanlarda bedeli verilir.

81. Serbest celp sisteminde iaşe :

a - Hazarda serbest celp sistemi tatbik edildiği zamanlarda, eratın aynen iaşesi mümkün olmayacağından bedel verilmek suretiyle iaşeleri temin olunur.

b - Davete icabet eden erlerin, köy mahalle ve kur'a numaraları yazılarak evvelden askerlik şubelerince hazırlanacak isim bordrolarında tahakkuk ettirilen iaşe bedelleri isimleri hizasına yazılır ve şubeye müracaatlarında en az iki kişilik bir heyet muvacehesinde kendilerine verilir. İki kişilik heyet bulunmazsa mahalli malmüdürlüklerince heyetteki noksan personel ikmal olunur.

c - Celp eratına verilecek istihkak ilmühaberlerine, kaç günlük bedel verileceği (Para tutarları gösterilmek suretiyle) ve iaşeye müstahak oldukları tarih kayıt edilir.

IV ÜNCÜ BÖLÜM

Sevkiyat işleri :

82. Celp, terhis, toplu izin, perakende er ve diğer her türlü sevkiyatı teminle vazifeli asker sevkiyat teşkilatının hazarda kuruluş ve yerleri şöyledir:

Erkanıharbiyei Umumiye Riyaseti Ulaştırma DairesiBaşkanlığı	Ankara
1 nci Ulaştırma Bölge Kumandanlığı	İstanbul
Sirkeci Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
H. Paşa Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
İzmit Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
Eskişehir Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
Ankara Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
Samsun Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
2 nci Ulaştırma Bölge Kumandanlığı	İzmir
Afyon Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
Balıkesir Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
Bandırma Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
Çanakkale Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
6 ncı Ulaştırma Bölge Kumandanlığı	Ankara
İskenderun Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
Kayseri Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
Konya Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
8 inci Ulaştırma Bölge Kumandanlığı	Sivas
Sivas Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
Diyarbakır Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
Erzincan Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
Erzurum Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	

83. Askeri sevkıyat makamlarının yetkileri:

Ulaştırma Kısım Kumandanlıkları; bir katar tertibini icap ettirmeyen demiryolu nakliyatını ve bir vapur tahsisini icap ettirmeyen denizyolu nakliyatını sağlar.

Ulaştırma Bölge Kumandanlığı; bir kataradan fazla katar tertibini icap ettirmeyen demiryolu nakliyatını ve bir vapur tahsisini icap ettirmeyen denizyolu nakliyatını sağlar.

Erkanıharbiyei Umumiye Riyaseti Ulaştırma Dairesi; Ulaştırma bölge ve kısım kumandanlıklarının yetkileri dışında kalan her türlü nakliyatı sağlar.

84. Erat sevkıyatı; aşağıdaki nakliyat sistemleriyle sağlanır.

- a - Karayolu sevkıyatı
- b - Demiryolu sevkıyatı
- c - Denizyolu sevkıyatı
- d - Havayolu sevkıyatı

Karayolu sevkıyatı:

85. (Mülga: 22/8/2011-2011/2177 K.)

86. Tabip raporu ile yürüyemeyeceği sabit olan zayıf, yaralı, hava değişimli ve hastahaneden taburcu olarak yerlerine iade edilenler hiç bir sebeple yaya yürütülmezler.

87. Karayolu vasıtalarından her hangi birinin seçilmesi keyfiyeti, yol durumu ile ilgilidir. Her çeşit karayolu vasıtasının bulunduğu ve işlediği yerde otobüs tercih edilir. Otobüs işlemiyen yerlerde, mahallin en büyük askeri makamu tarafından verilecek karar ile en emniyetli karayolu nakil vasıtası seçilir.

88. Nakil vasıtalarının tedarikinde o civardaki askeri müessese ve birliklerin nakil vasıtalarından istifade etmek ciheti araştırılır. Eğer müessese ve birliğin nakil vasıtaları pek meşgul ve istifade mümkün görülüyorsa sivil nakil vasıtalarından ücretle (Taşıma masraflarından) vasıta tutulur. Bu vasıtaların tedarikinde, garnizon kumandanlığı, jandarma kumandanlığı, belediye vemahallin en büyük mülkiye makamları alakadar olur ve gerekli yardımlarda bulunur.

Eratin vasıtalara bindirilmesi, sevk talimnamelerinin personel naklinde uzun ve kısa mesafeli nakliyat için koyduğu kapasitenin dışına çıkılmamasından, emniyet tertibatının alınmasından kafiye kumandanları mesuldür. Er nakli için tahsis edilecek veya ücretle tutulacak vasıta miktarı er mevcuduna göre hesaplanmalıdır.

89. (Mülga:RG-22/7/2020-31193-C.K-2775/1 md.)

90. Karayolu sevkıyatı her hangi bir demiryolu ve denizyolu nakliyatından sonra geliyorsa yani gönderen birlik ve müessese tarafından nakil vasıtası tedariki mümkün değilse, bu takdirde tutulacak nakliyat vasıtalarının ücreti kafiye kumandanına bu maksatla verilen avans paradan ödenir. Bu sebeple her kafiye kumandanı ne miktarda eri nereye götüreceğini bildirir cetveli ve bunun için de lüzumu kadar avans parayı önceden almış olmalıdır. Münferit ve serbest nakliyat- ta askerlik şubelerinden muayyen tarifeli vasıtaların bulunduğu yere kadar ve muayyen tarifeli vasıtalarından sonra kıtalarına kadar olan nakliyat için ere verilen nakil ücreti kilometresiyle birlikte terhisinde de olmak üzere sevk puslasına askerlik şubelerince yazılır. Askerlik şube reisleri tarafından tasdik edilir.

91. Karayolu sevkıyatı için gereken tahsisat birlik ve müesseseler tarafından vaktinde E.U. Rs. Ulaş. Dairesinden istenir.

92. Seferberlik ve fevkalade hallerin ilanında, seferberlik talimatı hükümleri dairesinde, icabında yaya olarak sevkıyat yapılır. Bu takdirde (Orduda sıhhati koruma talimatı) esasları gözönünde tutularak hareket edilir.

Demiryolu sevkiyatı :

93. Erler hazar ve seferde kaide olarak (c) vagonlarıyla nakil edilirler. (c vagonu 3. sınıf yolcu vagonudur)

94. Seferde ve fevkalade hallerde, (c) vagonları kafi gelmediği takdirde (k) vagonlarıyla da sevkiyat yapılabilir. Ancak, (k) vagonlarının hava frenli, aydınlatma tertibatlı olması ve mevsim kış ise ısıtma tertibatını haiz bulunması milli müdafaa vekaletinden müsaade istihsal edilmesi şarttır.

İklimi müsait olan güney ve batı bölgelerinde fevkalade hallere inhisar etmek ve yukarıdaki esaslara sadık kalmak şartıyla da (k) vagonlarıyla sevkiyat yapılabilir.

95. Birlik müesseselerce toplu ve perakende er sevkiyatı sevkiyat talepleri aşağıdaki esaslar dahilinde yapılır.

a - Celp, terhis ve toplu izin gibi er sevkiyatında, sevkı isteyen birlik ve müesseseler (Celp, terhis sevk talep cetveli örnek - 419) tazmin ederler.

(1) Celp nakliyatında, askerlik şubelerinin sevk taleplerine göre tanzim edilecek olan sevkiyat talep cetvelleri, celp emrinde bildirilen celbin başlama tarihinden bir ay önce, E. U. Uş. Dairesinde bulundurulur.

(2) Terhis sevkiyatında; (Yalnız bağlı birlikleri için), Kolurdu ve müstakil birlik kumandanlıkları, yurt içi bölge kumandanlıkları, E. U. Riyaetinin ve Kara Kuvvetleri Kumandanlığının hususi Daire Reislikleri (Bağlı birlik ve müesseseleri için) Hava ve Deniz Kuvvetleri Kumandanlıkları tarafından tanzim edilecek olan sevkiyat talep cetvelleri terhis emrinde bildirilen zaman içinde E. U. Uş. Dairesinde bulundurulur.

(3) Toplu izin ve diğer toplu er sevkiyatında, bir ve ikinci bentlerde belirtildiği şekilde hareket edilir.

(4) Celp, terhis, toplu izin ve diğer toplu er sevkiyatı talep cetvellerini alan, E. U. Uş. Dairesi celbin tarihinden 10 gün önce ve terhis emrinde belirtilecek olan güne göre tertip ve temin edeceği trenlerin numaralarını hareket gün ve saatlerini sevkiyat talebinde bulunan birlik ve müesseselere bildirilir.

b - Perakende er sevkiyatında, sevkiyat isteyen birlik ve müesseselere perakende personel sevk talep cetveli (Örnek - 402) tanzim edilir. Sevkiyatın istendiği günden en az üç gün evvel en yakın Uş. Bölge veya Kısım kumandanlıklarında bulundurulur.

Perakende personel sevkiyat talep cetvelini alan ulaştırma bölge ve kısım kumandanlıkları, cetveldeki taleplere göre tertip ve temin edeceği trenlerin numaralarını, hareket gün ve saatlerini havi perakende personel sevkiyat talep cetvelini (Örnek - 408) tanzim eder ve sevkiyat talebinde bulunan birlik ve müesseselere gönderir.

c - (a ve b) fıkralarında geçen 402, 408, 419 numaralı cetveller talimatnamenin sonuna eklenmiş olup ne şekilde tanzim edileceği arkalarında yazılı açıklamada belirtilmiştir.

d - Ulaştırma makamları, sevkiyat talebinde bulunan birlik ve müesseselere nakliyata ait sevkiyat talep cetvellerini göndermekle beraber, icabında mümkün olan hallerde keyfiyeti telgraf, telefon veya diğer seri muhabere vasıtalarıyla bildirirler.

e - Sevkiyat talebinde bulunan birlik ve müesseseler ulaştırma makamlarından sevkiyat gününü bildirir telgraf, telefon veya tebliğ cetvellerini almadıkça erleri hareket ettirmemelidirler.

f - Celp, terhis, toplu izin ve perakende er sevkiyat talep cetvellerindeki gösterilen miktarların doğruluğundan talebi yapan birlik ve müessese amirleri mesuldürler. Miktarlarının yanlış bildirilmesinden mütevellit fuzuli ödemelere sebep olanlara bu masraflar tanzim ettirilir.

Denizyolu sevkiyatı :

96. Birlik ve müesseselerde yapılması istenecek büyük ve küçük ölçüdeki er sevkiyatı için demiryolu sevkiyatında bildirildiği şekilde örnek 402, 408,420 cetveller doldurulur.

Ancak, birlik ve müesseseler için yapılan sevk talepleri, sevkiyatın istediği günden bir ay evvel alakalılarca ulaştırma makamlarında bulundurulur.

Sevk taleplerini alan ulaştırma kumandanlıkları, en kısa bir zamanda Denizcilik Bankası veya acentalıklarıyla temas ederek istenilen günde ve iskelede vapur bulundurulmasını sağlar. Durumu sevk talebinde bulunan birlik ve müesseselere bildirir.

97. Liman durumu dolasıyla rıhtımlara yanaşamayan, açıkta demirleyen vapurlarda kafileleri bindirme ve indirme için mahalli liman teşkilatında bulunan deniz vasıtalarından istifade lüzumu halinde UİŞ. kumandanlıklarınca kafilenin iskeli ve limana girişinden 24 saat önce kafilenin mevcudu ile birlikte, gerekli vasıtaların cins ve adedi, ulaştırma kumandanlıkları; mevcut olmayan yerlerde, askerlik şubelere tarafından liman reisliklerine bildirilir. Bu talebin yerine getirilmesi için liman reisliği ile devamlı temas edilir.

98. Eratin vapurlarda yerleştirilme işi; mevcut ise, ulaştırma kumandanlıkları yoksa kafiye kumandanlarının nezareti altında ve vapur kaptanının vereceğidirektiflere göre gemi mürettebatı tarafından sağlık işleri bölümünde yazılı hususlar gözönünde tutularak yapılır.

99. Vapurların içersinde her türlü inzibati tedbirlerin alınmasında, vapur kaptanının vereceği direktifler dahilinde cereyanından kafiye kumandanı mesuldür.

Erlerin mevsime göre gemideki korunmalarından gemi kaptanı ve dolayısıyla kafiye kumandanları mesuldürler.

Gemideki erlerin can emniyetinden doğrudan doğruya gemi kaptanı mesuldür.

Havayolu sevkıyatı:

100. **(Değişik: 22/8/2011-2011/2177 K.)** Barışta daha ziyade ağır yaralılarla ağır hastaların ve derhal müdahale edilmesi icabedenlerin gereken yerlere sevkıyatında havayolu tercih edilir.

(Değişik: 6/5/2013-2013/4714) Erbaş ve erlerin Kabul Toplanma Merkezleri ile Tali Kabul Toplanma Merkezleri arasında taşınmaları, öncelikle havayolu ile yapılır.

101. **(Değişik: 22/8/2011-2011/2177 K.)**

Sağlık durumu nedeniyle ileri tetkik ve tedavi için acil olarak havayolundan sevki gerekenler ile ilgili hususlar Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Komutanlığınca düzenlenir.

Erbaş ve erlerin Kabul Toplanma Merkezleri ile Tali Kabul Toplanma Merkezleri arasında taşınmaları ile ilgili hususlar Genelkurmay Lojistik Başkanlığınca düzenlenir.

Umumi hususlar :

102. Sevkıyat talepleri, yukardaki maddelerde yazılı olduğu gibi yapılır. Acele hallerde ise şifre veya açık telgrafla da yapılabilir.

Celp ve terhis sevkıyatı gibi büyük ölçüdeki sevkıyatta açık telgrafla sevkıyat talebinde bulunup bulunulmayacağı her defasında verilecek emirlerde belirtilir.

103. **(Değişik: 22/8/2011-2011/2177 K.)**

Erbaş ve erlerin sevkıyatında, çeşitli nakliyat sistemlerinden mümkün olduğu hallerde gidip gelmeye en uygun, kullanılması mutad ve emniyetli olan yol ve taşıt araçları tercih edilir.

104. Bir çeşitten diğerine intikal etmek suretiyle yapılacak sevkıyatta, alakalı ulaştırma makamlarınca birbirleriyle anlaşarak koordine edilir. Bu gibi sevkıyatta yapılacak aktarmalar dolayısıyla erler istasyon veya iskelelerde lüzumlu yere bekletilmeyecek şekilde önceden gerekli tertipler alınmalıdır.

105. Her hangi bir sebeple nakliyat vasıtasını kaçıran kalan erler ilk gelecek nakliyat vasıtasıyla gönderilir. Bu erler ilk gelecek vasıta ile gönderilmeyecek kadar çok ise sevklerini sağlamak üzere miktarları, en yakın ulaştırma kumandanlıklarına bildirilir. Bu gibi erlerin sevklerine kadar barındırılarak perişan olmamaları mahalli garnizon kumandanlıklarınca, yoksa mülki makamlarca temin edilir.

106. Kendilerine tahsis edilmemiş olan vasıtalara binmiş olan erler gelişi güzel yerlerde indirilmezler. Birlik veya konak teşkilatı bulunan yerlerdeki makamlara teslim edilirler.

107. Nakil vasıtalarının içinde her türlü inzibati tedbirlerin alınmasındankafileler içinde en yüksek rütbeyi haiz olan kafiye kumandanı mesuldür.

108. Sevk edilecek erlerin gidecekleri yerlere ve mevcutlarına göre kafileler teşkil edilir. Bu kafilelere sağlık işleri bölümünde yazılı sağlık ekiplerinden başka; biri kumandan olmak üzere aşağıdaki fıkralarda

bildirilen subay, astsubay ve yardımcı er verilir. Yardımcı erler birlik ve müesseselerin en münevver, dürüst ve temiz ahlaklı erlerinden seçilir. Bu erlere silah ve teçhizat verilmez.

a - 40 ere kadar olan kafilelere, kabile kumandanı olarak bir astsubay, birer veya bir kıta çavuşu, bir er.

b - 80 ere kadar olan kafilelere, kabile kumandanı olarak bir astsubay, bulunmazsa kıta erbaşı ve üç er.

c - 120 ere kadar olan kafilelere, kabile kumandanı olarak asteğmen, üsteğmen rütbesinde bir subay, bir erbaş ve dört er.

d - 120 erden fazla olan kabileler için, kabile kumandanı olarak bir Yzb., yeteri kadar subay, astsubay ve 25 ere bir yardımcı er verilir.

109. Kabile kumandanlarının bilmesi, yola çıkmadan evvel kabile erlerine öğretilmesi ve yolculuk esnasında tatbiki icabeden hususlar şunlardır:

a- Karayolu sevkıyatında, bütün nakil vasıtalarının belirli emniyet mesafeleriyle birbirlerini takip etmeleri ve yekdiğerini gözden kayıp edecek kadar uzaklaşmamaları gerektir. Her hangi bir kaza vukuunda müşterek yardım esastır. Bu gibi tedbirlerin alınmasında ve seyrüsefer esasları dahilinde vasıtaların muayyen süratten fazla sürat yapmalarının temini hususunda kabile kumandanının ve müeşşir olmalıdır.

Seyahat esnasında bir vasıtada arıza olduğu zaman diğelerinin de durarak bu arızayı müştereken gidermeleri ve bu yapılmadıkça ayrılmamaları icabeder. Bu gibi vaziyetlerde tamir işi uzun zamana ihtiyaç gösteriyorsa, arızalı vasıtadaki erler mümkünse emniyeti bozmamak şartıyla diğeler sağlam vasıtalara taksim edilir. Aksi halde kabile kumandanı duruma göre diğeler bir vasıta tedarik etmek veya mevcut vasıtalara fazla sefer yaptırmak suretiyle sevkıyatı sağlar.

b - Demiryolu sevkıyatında, trenin hareketinden en az 10 dakika evvel hererin kendisine tahsis edilen yere yerleşmiş olmasına, dikkat edilir. Kimsenin dışarda kalmaması için bir defa daha kontrol edilir.

Duraklaması 10 dakikadan az olan istasyonlarda erler vagonlardan inerek dışarda dolaşamazlar. 10 dakikadan fazla duraklamalarda su içmek ve küçük ihtiyaçlarını görmek için kabile kumandanının müsaadesiyle inerler.

Erlerin istasyon hududu dışına çıkması yasaktır. Bunun için icabeden tedbirler alınır. Kabile kumandanının müsaadesiyle inmiş olan erler ikinci kampana veya verilecek işaret ile yerlerine dönmüş olmaları lazımdır. Bütünerlerin yerlerini aldıklarına ve dışarda kimse kalmadığına kanaat getirdikten sonrakabile kumandanı trene biner.

c - Denizyolu sevkıyatında, iskelelerin durumuna (Vapur iskeleye yanaştığına veya açıkta bulunduğuna) göre erlerin vapurun hareketinden 1-4 saat evvel iskelede tertiplenmiş bulunması, nihayet yarım

saat evvel vapurda yerlerini almış olmaları lazımdır. İndirme iskelelerine varıştan yarım saat önce, inceklerle bunlara kumanda edecekler hazır bulunurlar.İnecek olan bu kafileyeye ait isim listeleri tetkik edilir. Ve her erin hazır olup olmadığı tekrar kontrolden geçirilir. Böylece Kimsenin yanlışlıkla vapurda kamamasına ve bir şeyin unutulmamasına dikkat edilir. İnecek olan kafile, yolcuların gelip geçmesine engel olmayacak yerlerde, vinçlerin ve hamalların çalıştıkları yerlerin dışında toplanarak bir daha gözden geçirilir. Vapurun iskeleye yanaşmasına 15 dakika kala, muntazam bir surette iniş merdiveni olarak tahsis edilen merdivenin yanına gelirler. Merdiven atılıp sıra gelince düzenli ve tam sezizlik içinde ve kafile kumandanının vereceği emir ve direktif dahilindeve süratle vapuru terk ederler.

Erlerin inme iskelelerinden gayri iskelelerde inip harice çıkarak gezmelerine hiç bir surette müsaade edilmez.

d - Bütün nakil vasıtalarına istiaından fazla er bindirilmez ve ayakta seyahat ettirilmez. Karayolu vasıtalarında yolculuk esnasında ayağa kalkmasına müsaade edilmez.

Yolculuk esnasında, nakil vasıtaları memurlarının sözlerine itiraz edilmez, işlerine karışılmaz, vazife yaptıkları ve oturdukları yerlere gidilmez, onlarla konuşulmaz ve bu vasıtalarının alat ve edevati karıştırılmaz.

Nakil vasıtalarına, harekette iken binilip inilmez ve kapılardan başka yerlerden girilip çıkılmaz. Seyahat esnasında er kendisine tahsis edilen yerlerden başka yerlere gitmez. Ve düzeni bozacak harekette bulunmaz.

Nakil vasıtalarının merdivenleri ve basamakları üzerinde kapılarda, geçit aralıklarında, kapaklar üzerinde, sahanlıklarda, tamponlarda, dümen zinciri üzerinde, kaptan köprüsünde, baskıcı ve şöför yerlerinde, vagon damlarında, direklerde durulmaz ve oturulmaz. Peronlarda demiryoluna ve rıhtımlarda sahile bir buçuk metreden daha fazla yaklaşılmaz.

Duran veya bir kaç bölüme ayrılmış olan bir trenin vagonları arasından veya bir vagonun karayolu vasıtasının altından geçilmez. Demiryolu rayları ve makasları içinde yürünmez. Manevra hatları arasında dolaşılmaz, vinçlerin hareket sahası dahilinde bulunulmaz.

Nakil vasıtalarının dışarı sarkılmaz, kol ve bacak çıkartılmaz, kapılara, pencerelere, korkuluklara dayanılmaz. Harekette iken kapılar açılmaz, basamaklar üzerinde yürünmez ve bilhassa karayolu ve demiryolu nakil vasıtalarından dışarıya yanmış sigara atılmaz.

Ulaştırma vasıtalarının üzerine yazı yazılmaz. Öteye beriye çamaşır ve saire asılmaz, musluklar açık bırakılmaz, gemi sandallarına girilmez ve eşya doldurulmaz. Görülmesi lazım seyrüsefer işaretlerini örtecek ve muhabereye mahsus telleri bozacak surette süslenmez.

Nakil vasıtalarının emniyetle hareketlerini sekteye uğratacak şekilde mendil fener vesaire sallanmaz. İzinsiz fener, lamba, mum ve ateş yakılmaz. Düdük ve ıslık alınmaz, bağırılmaz.

110. İstasyon ve iskelelerde yol göstermek, intizam ve inzıbatı temin etmek için ulaştırma ve kafil kumandanlarının, garnizon kumandanlarına müracaatında subay ve er gönderilmek suretiyle yardım yapılır.

111. Yurdumuzun savunması gibi önemli bir vazifeyi üzerine almış ve alacak olan erlerimiz her türlü ihtiyaç ve istirahatlerini sağlıyarak seyahatlerinin yapılmasına matuf sevkıyat işlerinin yukarda belirtildiği Şekilde ve noksansız yerine getirilmesinden bütün askeri ve mülki makamlar derece derece mesuld rl r.

112. Bu Talimatname Resmi Gazete ile neşri tarihinden itibaren mer'iyete girer.

Erat Sevkıyat Talimatnamesi (Ek - 1)

Askerlik Şubeleri gerek toplu ve gerekse parenkende olarak sevk edecekleri erata giydirecekleri çamaşırlar evvelce aşağıda yazıldığı Şekilde D.D.T. ve talk karışığı tozu ile pudralanmış olacaktır.

Toz halinde D.D.T. nin kullanılması :

İ çamaşırları evvela yıkanacak tersine çevrilecek, Őayet amaşırlar hiç kullanılmamış ise sadece içi dışarı çevrilerek bir masa üzerine serildikten sonra yumuşak bir fira olmadığı takdirde bir parça pamuk ile D.D.T. tozu ile pudralanacaktır. Bu ameliye yapılırken bilhassa, yaka, koltuk altı, bel ve bütün dikişli yerlere hassaten fazla D.D.T. tozu pudrağı yapılacaktır.

Mahlul halindeki D.D.T. nin hazırlanması ve kullanılması :

Mahlul halinde kullanılması için hiç kullanılmamış temiz çamaşır, yıkanmış kurumuş çamaşır, aşağıda nasıl hazırlanarak kullanılacağı, bildirilen mahlul iine batırılır.

Mahlul n hazırlanması :

Mahlul kullanılacağı zaman kullanacak müesseseler tarafından yapılacaktır. Bu mahlul n 1-2 saat zarfında kullanılması mecburidir. Aksi halde mahlul bozulur, istenilen netice alınmaz. Bunun için p rt ks z bir kap içine 10 Gr. saf D.D.T. VE 20 Gr. kretil konup bir havan eli veyahut münasip diğer bir aletle karıştırılarak eritilecek sonra üzerine bir litre su konup karıştırılacaktır. Bu suretle süt gibi bir emülsiyon husule gelir. Sonra da kuru çamaşırlar bu mahlle batırılır. Ve sıkılarak ipe seri-

lirler. Erlerin ancak don, gömlek ve bir de çorapları bu mahlüle batırılacaktır. Bu şekilde hazırlanan mahlüle batırılan çamaşır bir buçuk ay kadar tesirini muhafaza eder. Bu mahlül % 1 D.D.T. li mahluldür. % 2 D.D.T. li olarak hazırlanırsa tesiri üç ay kadar devam eder.

NOT

Solüsyon yapılırken bir don ve bir gömlek için (5) Gr. D.D.T. hesaplanmalıdır.

Erat Sevkiyat Talimatnamesi (Ek - 2)

Celp ve terhislerde kafile tabiplerinin yanlarında bulunduracakları ilaçlar

<u>Adı</u>		<u>Miktarı</u>
Aspirin	Comp.	200 Gr
Aminopirin	Comp.	100 Gr.
Dover	Comp	200 Gr.
Kinin	Comp.	200 Gr.
Atebrin	Comp.	50 Cr.
Sulfamit	Tablet	250 Gr.
Pamuk		200 Gr.
Sargı Amerikan		10 aded
Sargı gaz		20 aded
Flaster		1 makara
Üç köşeli sargı		3 aded
Tahta cebire		8 aded
Alcool		500 Gr.
İode Teintür		200 Gr.
Oksijenli Su		1 Gr.
Serum Antitetanique		5 aded
Amp. H. Canfre		20 aded
Amp. Cafeine		10 aded
Amp. Quinine		40 aded
Amp. Cardiazol		10 aded
Amp. Lobeline		10 aded
Amp. Ethere		5 aded
Amp. Nevocaine		5 aded
Amp. Morphine		10 aded
Amp. Ergotine		10 aded
Aletler:		
10 cc. Şırınga		1 aded
5 cc. Şırınga		1 aded

260-261

<u>Adı</u>	<u>Miktarı</u>
Makas cerrahi düz	1 adet
Makas cerrahi eğri	1 adet
Bistüri	1 adet
Penset dişli	1 adet
Penset dişsiz	1 adet
Pens koher	1 adet
Pens dişli	1 adet
Esmark bandı	1 adet
Lastik sargı	1 adet

Cilt kapağı sahifedeki açıklama

1 - Perakende personel sevkiyat talep cetveli (Örnek: 402), perakende personel ulaştırması istekleri için kullanılır.

2 - Talebi yapan birlik veya kurul tarafından iki nüsha olarak tanzimedilen cetvellerin biri sevkiyat istendiği günden en az 3 gün (72 saat) evvel bölgesindeki As. Ulaştırma Makamına gelmiş olmalıdır. İkinci nüsha çizelge, As. Ulaştırma Makamından gelecek tebliğ cetveli (Örnek 408) ne intizaren birlik veya kurulda muhafaza edilir.

3 - Bu talep cetvelini alan As. Ulaştırma makamı:

a) Tarih ve saat bölümlerini doldurup imzalar.

b) İstekte belirtilen ihtiyaca göre gerekli vagon veya diğer nakil vasıtalarını tayin ve tesbit eder mümkünse, personelin bindirileceği katar tarih ve numarasını veya deniz vasıtasının hareket tarihini ve ismini çizelgenin düşünceler bölümünde belirterek iki nüsha düzenleyeceği (Örnek: 405) den birini ilgili demiryolu veya denizyolu makamına verir.

c) Bu makamlardan alacağı tahsis tebliğine göre düzenleyeceği (Örnek 408) sevkiyatı isteyen birlik veya kurula gönderir. Mümkünse ve icabediyorsa telefon veya diğer seri vasıtalarla da ihbarda bulunur.

4 - Sevk günü tebliğ cetveli (Örnek: 408) de bildirilen gündür. Bu gün öğrenilmedikçe harekete geçilmemelidir.

/ /195 tarih ve ..... sayılı talebe karşılıktır:

Yukarda belirtilen personel ulaştırması için tahsis edilen taşıtlar çizelgede gösterilmiştir. Çizelge arkasındaki açıklamaya göre gereğini.

... / ... /195

..... Ulaştırma ..... K.

Cetvel doldurulmadan cilt kapağı iç sahifesindeki açıklama okunmalıdır.

1 – Perakende personel sevkıyatı tebliğ cetveli (Örnek : 408), birlik ve kurulların perakende personel sevk vasıtalarına karşılık tahsis olunan vagon veya deniz taşıtlarını, cins ve miktarını, hareket gün vesaatlerini bildirmek üzere düzenlenir.

2 – Telbiğ cetveli (Örnek 408) ni alan birlik veya kurul, binecekleri katar veya deniz vasıtası hareket tarih ve saatini dikkate alarak sevk edileceklerin binmesini sağlar. Katar veya deniz taşıtının hareketinden bir saat evvel bütün formaliteler bitmiş olmalıdır.

3 – Bindirme ve indirme sırasında istasyon veya iskele bölgesinde yığılmala- ra meydan verilmemelidir.

Cilt kapağı iç sahifesindeki açıklama

Perakende personel sevkıyatı tebliğ cetveli (Örnek : 408), birlik veya kurulun istek çizelgesindeki ihtiyaçlar gözönünde bulundurularak ilgili demiryolu veya denizyolu makamına yapılan tebliğe karşılık bu makamlardan bildirilen tahsise göre doldurularak tebliği yapan birliğe gönderilir. Ayrıca, mümkünse ve icab ederse, telefon veya diğer seri vasıtalarla da gerekli ihbar yapılır.

5 – Askeri Ulaştırma Makamlarının azami sevk yetkileri aşağıda gösterilmiştir. Talepler buna göre yapılır.

	Demiryolu		Denizyolu	
	Personel	Hamule	Personel	Hamule
E.U.Rs. Ulaştırma D.	Tahditsiz		Tahditsiz	
Ulaştırma Bölge K.	Bir katar		Bir taşıt tahsisini icap ettirmeyen	
Ulaştırma Kısım K.	Bir katar tertibini icap ettirmeyen		Bir taşıt tahsisini icap ettirmeyen	

16/11/1955 TARİHLİ VE 4/6142 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARI İLE YÜRÜRLÜĞE KONULAN YÖNETMELİĞE EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN YÖNETMELİKLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTEREN TABLO			
Ek ve Değişiklik Getiren Yönetmeliği Yürürlüğe Koyan Kararnamenin veya Cumhurbaşkanı Kararının		4/6142 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Yürürlüğe Konulan Yönetmeliğin Değişen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
Tarihi	Numarası		
22/8/2011	2011/2177	4, 5, 64, 85, 100, 101, 103	7/9/2011
6/5/2013	2013/4714	100	23/5/2013
21/7/2020	2775	4, 5, 64, 89	22/7/2020